

[Carl F. Madsen.]

Ting til det andet, og store Diskussioner for og imod har været ført. Saa blev det foreliggende Forslag til Lov om Lærlingeforholdet forelagt her i Landstinget i Samlingen 1931—32, og dette Forslag har her været Genstand for indgaaende og langvarige Forhandlinger. Der er fra Oppositionspartiernes Side brugt mange Ord og fremkommet mange Bemærkninger imod Forslaget, ligesom der fra min og fra anden Side er fremkommet mange Anbefalinger af Forslaget. Det er derfor ikke min Mening, at jeg i Dag vil komme ind paa en nærmere Omtale af Sagen, men der er dog visse Ting, som jeg gerne vil gøre nogle faa Bemærkninger om.

I det store og hele finder jeg, at Lovforslaget er ganske fortrinligt, naar man ser det ud fra det Synspunkt, at det har til Hensigt at sikre Ungdommens Uddannelse til dygtige og gode Haandværkere, der kan bruges til et godt og nyttigt Arbejde inden for Industrien.

Venstres ærede Ordfører (Johannes Jensen) udtalte, at hvis de her foreslaaede Lovbestemmelser blev vedtaget, vilde det betyde, at Mestrene ikke vilde have Lærlinge. Det tror jeg ikke paa. Saadanne Udtalelser har jeg hørt i al den Tid, der har været talt om Lærlingeloven. Ogsaa i den allerførste Tid rejste der sig et Ramaskrig fra de daværende Arbejdsgivere imod Forsøg paa at gribe ind i Lærlingeforholdet paa en Maade, der overhovedet kunde virke generende for Arbejdsgiverne, altsaa dem, der skulde oplære Lærlingene. Men det har vist sig, at man i Tidernes Løb har antaget de Lærlinge, man havde Brug for, ja, der er Arbejdsgivere, som har taget mange flere, end de egentlig skulde have Lov til, fordi det er gaaet ud over Lærlingenes Uddannelse — dette ved den ærede Ordfører for Venstre ogsaa.

Jeg ser saadan paa det, at den allerbedste Undervisning, der kan gives Lærlingen, er ikke for god; den kommer jo baade Lærlingen og den Arbejdsgiver, i hvis Brød han skal være, til gode. Og tænker man paa den kolossale Udvikling, der er foregaaet inden for Industrien gennem Anskaffelsen af kostbare Maskiner, kan det ikke nytte at sige, at det er ligegyldigt med Undervisningen. For disse kostbare Maskiner kan ikke, endnu da, betjene sig selv. Er der noget, Arbejdsgiverne er interesserede i, er det netop at faa en dygtig Arbejderstand til at betjene deres Maskiner og udføre dette Arbejde paa saa samvittighedsfuld og god en Maade, som det overhovedet er gørligt.

Man har da ogsaa set i Tyskland — i hvert Fald før de seneste store Begivenheder dernede fandt Sted —, at man ikke alene havde tekniske Skoler i almindelig Forstand, men man havde Skoler, der gik langt videre i deres Maade at undervise de unge Mennesker paa end Skolerne herhjemme; man havde Dagskoler dernede, og man gav Lærlingene fra de forskellige Fag Adgang til at søge disse Dagskoler, hvor de fik en Undervisning, som de daarligt kunde faa paa selve Arbejdspladsen. De Oplysninger og den Undervisning, som disse Skoler gav dem, kom netop Arbejdspladsen til gode. Man skal ikke være bange for at ofre noget paa Undervisningen og paa at dygtiggøre de unge Arbejdere; det betaler sig baade for de unge Arbejdere og maaske i nok saa høj Grad for de Arbejdsgivere, som skal benytte Arbejderne paa deres Fabrikker.

Den ærede Ordfører for Venstre gjorde opmærksom paa, at der er kommet Krav fra Erhvervenes Side. Ja, jeg kender godt disse Krav. Vi hørte nu ikke noget til dem sidste Aar, for da blev der ingen Udvalgs-møder holdt, men forrige Aar havde vi vist et enkelt Møde i Udvalget, og da kom der en Deputation fra Erhvervene, som forelagde Udvalget et Forslag til Lærlingeloven. Dette Forslag er imidlertid heller ikke kommet til Behandling, hverken i Udvalget eller her.

Jeg hilser adskillige af de Bestemmelser, som det foreliggende Lovforslag indeholder, med Glæde. Min Opfattelse af Lovforslaget falder ganske naturligt sammen med den højtærede Socialministers. Jeg hilser for det første med Glæde Bestemmelsen i § 20 angaaende Oprettelse af Lærlingenævn, idet jeg tror, at saadanne Nævn, som er sammensat saavel af Arbejdsgivere som af Arbejdere, vil have de bedste Betingelser for at kunne bedømme Forholdene rigtigt. Forældre, der har givet deres Dreng eller Pige i Lære og maaske skal have dem i Lære i 4 eller 5 Aar, er stærkt interesserede i, at den unge netop lærer det, han har Brug for at lære. Og det er jo Meningen, at vedkommende, naar han er udlært, skal aflægge Svendepøve og have sit Arbejde bedømt paa en god og naturlig Maade, men hvem kan da bedømme Arbejdet bedre end Arbejdsgiverne og Arbejderne fra beslægtede Virksomheder? Jeg kan derfor ikke begribe og har aldrig kunnet begribe den Modstand, der har været imod saadanne Nævns Oprettelse.

Jeg hilser ligeledes Bestemmelsen i § 4 om Fastsættelse af Læretiden med Glæde. Hermed vil man søge at faa Læretidens Varighed fastsat i Overensstemmelse med